

Inattit BÉTSBOL Pénteken 12. Augustusban 1791

*Dem híjába karazérozta Mars a' Békejség Isten ajzjo-
nyát a' Óz aik Kurirban. Meg van a Békejség,
's jzóról jzóra így vagyon a' Bétsi Udvari Német
Ujságban ki hirdetve:*

A' folyó hónapnak 4 dikén az *Anglus és Prusz-
jus Udvaroknak és a' Hollándiai Közönsé-
ges Statuloknak* elzközlések által, egy felől a' Ts.
és Királyi, más felől pedig a' Török tellyes hatal-
mu Ministerek között, a békejséges egyezés meg-
kötetett: az után mingyart neveiknek all-irása ál-
tal egy alkú erőlsitetett meg, melly lzerint a' *Por-
ta O. Orsovát a' Csetnág ki-terjedő viákkal, és
az Unnai vidéknek egy telzet Czettinnel és Dresznik-
kel* edgyütt, a' mi Tsáizari és Királyi Udvarunk-
nak által engedte, — Majd ezen idő ponttyaban
érkezett meg *Bétsbe* az a' kedves hir is, a' melly
lzerint a' *Londoni, Berlini és Pétersburgi Udvarok-
nak* bacáttságos edgyet értések által, az *Orosz és
Török birodalom* között lejendő békejségnek funda-
mentomaul, az *Orosz Tsáizarnének* már tudva lé-
vő merseklert kivánságai vételöutienek fel: úgy hogy

a' nevezett Udvarok, hogy a' Portát ezen fel-tételekre réa vehessék mindent el-követni fognak, és ha a' Törököket a' Tsálzárné kívánságaira réa nem vehetnék, őket az után csak a' magok jó szerentséjekre fogják bizni. — Az Oroszokra nézve itt csak e' kettőt jegyezhettyük - meg: 1-ben hogy ő réájok nézve ezen békesség szerződésben a' *Londoni* és *Berlini* Udvarok csak barátságos jóvaslásaikkal állhatanak elő, nem pedig *Közbenjáróknak*. Már csak innen-is akár-kitsoda két kezeivel tapogathattya az *Orosz Tsálzárnének* Diktatori méltóságát. 2 szor az is meg jegyzésre méltó, hogy az *Anglus* és *Pruszus* Udvarok kétségbe sem hozzák tovább azt, hogy a' *Dnister* ne legyen az Oroszok és Törökök között lévő határ, csak annyit szeretnék még ha lehetne a' dolgot módosítani, hogy — a' *Dnisteren* lévő kereskedés közönségesen szabad legyen — *Otzakovnak* erőlségei le-rontassanak — és a' *Dnisternek* partyán ne legyen szabad az Oroszoknak erőlséget építeni.

A' F. Udvar igen frissen vagyon. — A' mi *Koronánk Kedv. Hertzegnéje* nem messze van ahhoz az időhez, melyben egy kedves magzattal fog bennünket meg örvendeztetni. — 22 dikben indulnak a' fő Hertzegek *Tseh Ország* felé, a' honnan *Károly Hertzeg* nem is fog vizliza térni, hanem megyen *Brüszzel* felé. — A' két fő Hertzegek *Eudáról* a' *Palatinus* infellátziojáról csak hamar vizliza-érkezvén, a' *Palatinus* oda alá maradott. — *Blanchárd* a' múlt *Vasárnap* megint a' *Levegőben* szárnyált — Tegnap nem különben szerentsésen ki-futotta a' maga 41-dik *Pallyáját*. — A' F. Király ugy fog meg-jelenni *Prágában* a' *Koronázáson*, mint *Romai Tsálzár*. — A' *Szebeni* *Levelek* szerint 1. *Septemberre* *Oláh Ország*ot és *Serviát* üresíteni kezdjük a' *Törököknek*. — Azt olvassuk, hogy bizonyos *Sergek* már parantso-latot vettek volna a' *Frantzia* szélek felé való út-ozásra. — Szül *Europa* 3 hetek alatt — de várjunk időtől; mert jobb későbbre, mint bizonytalan hireket inni hirtelenkedve. — Magyar Orzágnak némely részeiben nem győzik le-katolni a' *Gabonát*, hanem *Sertéseket* hajtanak-ki réa-a' bizni, a' honnan a' ri-deg

deg Sertés kezdett drágodni — az óltsóság rend kívül kezdődik Hazánkban.

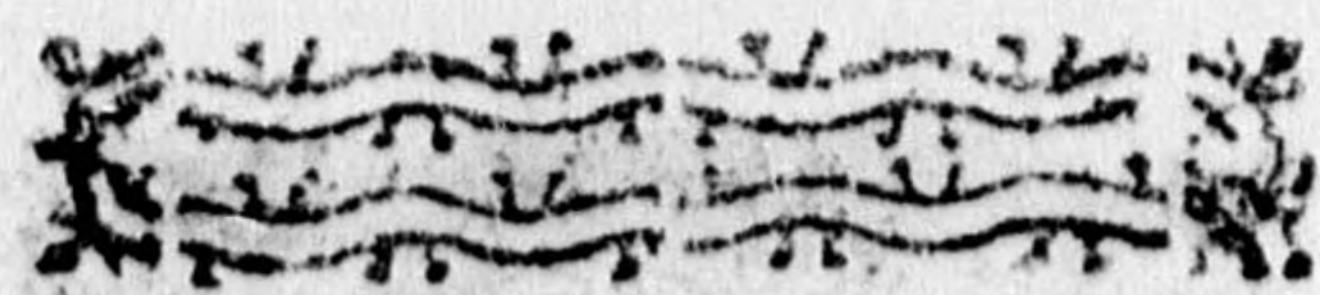
Euda 12. Aug. (szoról szóra) — Kedves Ötsém!
 Hetedikben a' Felséges Hertzegek nyugottanak. — 8-dikban mint egy 11 órakor a' F. Helytartó Tanácsban instelláltatott ő Hertzege. Nalunk pedig akkor kezdődött el a' Köz Gyűlés, nem tsak nagy Méltóságu, hanem nagy és széles tudományu 's emberségű Királyunk Képit viselő *Ürményi Josef* Ur ő Excja elő-ülése alatt, holott ő Excja az egyben gyűlt Tagjait a' Nemes Vármegyének, mint még akkori Admistrátora, sikeres magyarságú beszédével megköszöntvén, elé adta ő Felségének kegyelmes parantsolattyát, melly szerint F. Hertzeg Palatinusunkat mint ezen Ns Vármegyéknek Törvényes Fő Ispányát, mi módon kellelsen maga nagy hivatalában bé iktatni, kegyelmesen rendelni és parantsolni méltóztatott, mely ki-is hirdettetett azonnal. Az után fel olvastatott azon rendtartás, melly által az Installátzió fog véghez menni harmadszor a' Várban ő Hertzegek köszöntésekre egynehány Követek küldettek, a' kik vissza jövén jelentették melly nagy szivességgel fogadtattak a' Kir. fő Hertzegektől. Ezek meg-lévén, ekkor maga hivatalától emített jó és bennünket okosan vezérleni tudó Admistrátorunk el-botsuzott, kinek sok fáradozásit *Onodi Sigmond* fő pennát viselőnk, hathatós és érzékeny beszédekkel megköszönnvén, Gyűlésünk el oltott. Más nap ugy mint 9 dikén az Installátzió kedvéért, a' Gyűlés 10 órára a' Várba, az Ország házához, a' hol a' *Diæta*lis ülések tartattak rendeltetvén, oly sokan vóltunk, hogy nem két 's három Vármegyék egybe jövésinek, de Ország Gyűlésének lehetett mondani, minthogy ezen pompát és Gyűlést más Ns Vármegyék Tagjai is ékelítették, a' fő Méltóságokkal egyetemben. Ekkor, a' Salve adásra a' két Városbéli lovas és gyalog Sergek már ki állottak. Feljött a' Nemes és válogatott Legényekből álló Palatinale Bandérium-is; ki-állott a' Nemes Testző Sereg-is. Készen vólt a' fegyver viselő nép-is; megvóltak töltve a' dörgésre az ágyuk-is. Az óra eljövén,

jövén, egy válogatott Követség rendeltetett, a mely hirül adja a' F. Hertzegeknek a' Státusok egyben való Gyűléseket, és az Instellátzióra való készségeket. Ennek vizsgálta térésével, azonnal minnyáján a' Királyi lakó hely Palotájába mentünk, és Székeket foglalván vártuk a' Hertzegeknek kijöveleket, kik is nem sokára közöttünk megjelenvén, és Székeket ülven, azonnal Koronánk fő Hertzege, a' nyájjas és magát minden okos teremtsénel kedveltetni tudó *Ferentz H.*, mint Fels. Fejedelmünknek e' végre elküldött nagy Biztosa, egy Palatinusunkot, maga Fő-Ispányi hivatalyában bé szerkesztő Déák nyelven készült beszédet, mellyet az ő ékesen való szollása, nagyobbá és érzékenyebbé tett, előre botsátott, mellynek elvégezésével, mind az ágyuk, mind az apró puskák szörnyü dördüléssel megroppantak. Ezen atyai nagy Kegyelmet mind Fels. Urunknak, mind maga Hertzege Biztosának, Hertzeg Palatinusunk, ugyan Deák nyelven megköszönvén, magát mindenekben az Ország Törvényeinek, és szokásinak szentül leendő megtartásokra ígérte. Ekkor négy körmös Fő Szolgabiráink megfogván bársony székeinek lábait ő Hertzegegének, mellyen ült vala, háromszor, szörnyü vivát kiáltások között, ha a' Palotának fedele nem lett volna, szinte a' Felhőig emelték volna. Ekkor is újra megdördültek mind az ágyuk, mind a' puskák. Végzésekkel ezeket H. Primásunk kezdettel maga ékes Deáksággal folytatott beszédét, 's azt elvégezvén V. Ispányunk *Confiliarius Szili Josef* Ur a' Petsétet nyújtotta Hertzeg Palatinusunknak, mellyre gyenge kezeit reá vetvén, azt azonnal vizsgálta adta; végre *Kalotsai* Ersekünk ugyan Deák nyelven folytatott beszédével a' Gyűlést bé zárta. Ezek elvégeződésével újra Salvét adván, hintókra ültenek, és olly pompa között, mellyhez hasonlót még ugyan senki sem ért, innen minnyáján Pestre Primásunk ő Eminentziája Kertiben ebédre mentenek, a' holott már több 500 izeméllyekre készitetett asztalok, csak a' Sállában, kélzen vártanak. Itt mutatta meg már a' Primás, hogy, mind Hertzeg, mind

mint fő Pap, mind embert szerető és betsüllő, különös nagy Ember, meg mutatta mint Primás, mert a' Magyaroknak olly betsületet tett, hogy a' külső nemzetbéliek is bámulva tsudálták, meg mutatta mint Hertzeg; mert olly pompáson vendéglett benninköt, a' mint nem is gondoltuk volna. Megmutatta mint fő Pap és Kárdinalis, mert a' maga Jubait, nem a' Sutba, sem nem az akolba rekesztve, mint a' Tót Júház, hogy alhason, hanem a' legőn maga szemei előtt nyájason legeltette. Megmutatta mint embert szerető különös nagy ember, mert semmi személy válogatást nem tett, a' Mágnások és Nemesek között, noha itt is Királyi fő Hertzegek voltak, nem ugy mint E * * a' mint beszélik. Itt, a' három fő Hertzegek, különös három asztaloknál egyvelgest ebédeltenek a' Státusokkal, ezeknek le erezkedéseken is a' sziv örvendezett, a' Primás pedig a' maga vendégeit körös körül járván, szégyenlette és elszaladott, a' hol ezen jószágáért közönetet hallott. Mi volt a' jutalma? az, hogy ezer áldást kiáltottak réá, ezért a' le erezkedésért, és azt kívántuk minnyájan, bártsak még valaha egy ilyen Primásunk lenne, bártsak még annyi Primatiális Jószág adódna ő Eminentziájának, mint a' mennyi van. Egy szóval tsak azt mondhatom, soha Kárdinalis *Battyáni* Josefnek, sem az emberségre, sem a' le erezkedésre, a' mely legnagyobb qualitás a' nagy emberekbe, sem más virtusokra, mása nem lesz. Vóltak ezen ebéd alatt némely Rithmusokat kiábáló emberek is, de senkinél kedvet nem találtak, egyiket a' Palatinus háta megül el is igazították, és megpirongatták. Az ebéd végezödvén, a' kinek tettet a' Keriben sétálgatott, és mulatott. Estvére kelvén az idő, az Erseknek, mind háza, mind Kerttye illumináltatott, ugy az egész Város is; ekkor Pesten, a' Vármegye Házánál, a' Hidnál, az Univerfitásnál, igen szép Inscriptiokkal és emblemákkal a' Gözedelmi kapuk megsziporitattak. Az után a' Hertzegek ujra vatsoráltak a' főbb Aszszonyságokkal és Mágnásokkal egy asztal.

asztalnál; az után 11 órakor musikáltak, és táncoltak ő Felségek, kiket 11 óráig vólt szerentém nézni, én osztán haza mentem. Más nap ugy-nint 10-dikben ismét Gyülésünk tartatott, és Gróf *Brutzvik* Josef Ur ő Excja, mint különös Virtusokkal felruházott nagy Tálentom, Vármegyénk Admistrátorának tétette. Adjon Isten ő Exc. ájánk hosszú életet. Itt el-végeztetett, hogy minden beszédek ki-nyomtattassanak. Ez napon-is vóltunk leg alább 100-an H. Primásunk Hertzegi asztalánál. Le nem lehet irni ennek a' nagy Urnak nagy emberségét. 11 dikben a' Magyar Prothocollum, melyet itt az el-múlt ujj esztendőtol fogva a' mi Vármegyénk pennái viselői ditséretesen viznek, fel-olvastattak, és a' Gyülésnek vége lett.

Midőn *Ferentz* fő Hertzeg, mint Királyi Biztos a' maga szándékát elé adta vólna, és a' F. Királyi Levelet is fel olvasta vólna, F. Palatinusunk ezen szókkal felelt:

Debitas, quas possum Tibi Serenissime Archidux, et Coronae Princeps rependo Grates, quod praesentia tua hanc publicam functionem illustrare volueris. Praestitisti non mihi modo, sed Regno toto Gratiam singularem, quod nuncium Voluntatis Suae Majestatis Sacratissimae egeris. Nota sunt mihi Gentis Hungarae iensa, nota intima illius in omnes eos, qui Suam Majestatem Sacratissimam propius contingunt, deuotio, illa autem sincera veneratio, qua in te Serenissime Archidux, quem saepe Diaetalium etiam Consultationum Suarum Testem habebant, fertur, adeo nota est, vt dum hanc isthic exprimo, non tam meo, quam Gentis totius Ore loqui videar; Et ideo fidenter Te Serenissime Archidux orem, vt pro eo honore, qui e Tui missione ad hodiernae Diei festiuitatem cumulatissimus accessit, deuotas Grates non meo modo, Comitatusque istius, sed ipsius Nationis, cuius alioquin Commoda nunquam a meis separo, nomine ad Augustum solium perferre digneris.

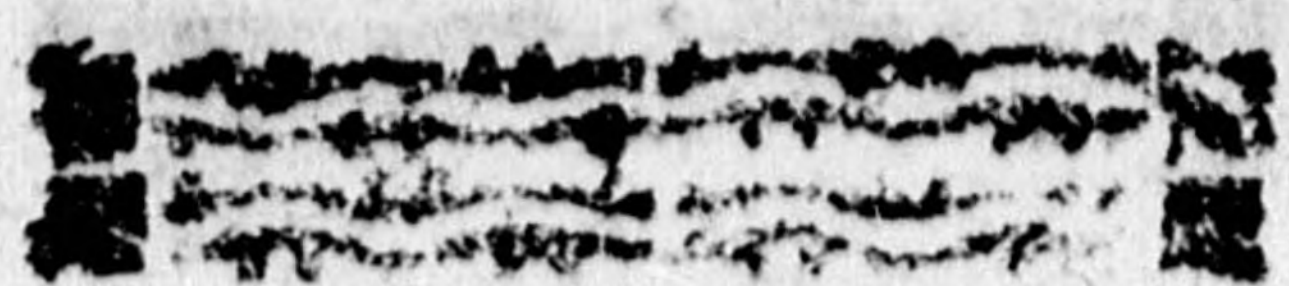
Vobis vero Domini Status, et Ordines Comitatus gratum me profiteor non modo, quod tanto con-

fluxe-

fluxeritis numero, sed etiam haec Communis laetitiae vestrae edere volueritis specimina, reputabo ego semper mearum fore partium, vt Consiliis Vestris adiutus quaecunque ad commoda Regis, et Regni, huiusque Comitatus pertinent, strenue agam, nullamque elabi patiar occasionem, vbi peculiarem meum in hanc Vniuersitatem eiusque commembra affectum testatum reddere volúero.

Nádor - Ispány ö Kir. Fő Hertzegsége' beszédét, mellyel *Eszterházy Antal* ö Hertzegségét, Ns *Sopron Vármegyei* Fő Ispányságába bé-iktatta, kívántuk közleni mága valóságában, mellv is így következik;

„Terminatis nuper Regni Comitibus, quorum iucundam mémoriam nec in posterorum animis extinguendam esse confido, dum Augustissimum Caesarem, et Regum Apostolicum, Patrem meum venerandissimum ad alios, benigno, ac iusto Suae Majestatis Sceptro commissos Populos sequerer, non poteram Patriam hanc, jam nunc meam etiam, felicioribus auspiciis repetere, quam ut in ipso reditus Limine illustri hac, qua hodie defungor, Missione ornarer. Sua Majestas Caesareo-Regia et Apostolica probe gnara Tuorum, Illustrissime Princeps! tam quae ipse habes, quam quae a magni nominis Avis Tuis in te transderivata sunt, meritorum, datum Illustri Tuae per Augustum quondam *Leopoldum Primum* Prosapiae Comitibus Provinciae hujus *Sopron* Honorem Tibi quoque dandum duxit. Dum itaque Sua Sacra Caesareo Regia, et Apost. Majestas Te, Illustriss. Princeps! Dignitate hacce ornavit: Iustitiae litavit. Eoque magis haec mea Provincia mihi solatiofa est: quod honorem isthunc meritis Majorum Tuorum, Tuisque deberi sciam. Quare dum munus Supremi Comitibus huiusce cum omnibus ad illum spectantibus Praerogativis Tibi, Ill. Princeps! Nomine Suae SS. Majestatis trado; id adhuc superest: ut Tu adfixum eidem muneri Sacramentum nuncupare velis. Faxint Superi! ut Tu, Illustriss. Princeps! quam diutissime

sime Provinciae huic ea ratione moderari valeas, quam a morum tuorum comitate, inviolabili in Regem nostrum fide, ac insigni in Patriam pietate et Ego mihi polliceor, et ipsa haec Provincia abs Te jure optimo expectat. Vobis vero, omnium Ordinum Status! quos nunc primum salutandi occasio mihi obtigit, majorem in modum gratulor: quod Augusti providentia hunc, cui debitam praestituri estis partitionem, acceperitis Moderatorem. Perfruemini diu tam hac, quam et illa communi Patriae Nostrae Beatitate, quam paternum, ac pium Regis, et Domini Nostri clementissimi Gubernium certo pollicetur, et jam dedit.“

A' Ns Szabolts Vármegyei Zsidóság, következő Beszédet kézített, B. Splényi Gábor ö Kegy. Fő Ispányi Béiktattatásának pompájára: — „Sólt. 42. Rész. 2. vers. „Halgassátok meg ezt minden Nép: vegyétek eszetekbe mindnyájan Földnek Lakosai. Ti is, mind köz Embereknek Fiai, 's mind Nemeseknek Fiai, egyetemben Gazdagok, és Szegények. 'S 39. 2. Az Urnak kegyelmét mind örökké éneklem: minden Nemzettségről Nemzettségre hirdetem a' te igazságodat. Jerem. 10: 12. A' ki teremtette a' Földet az ő erejével, ki rendelte a' Világnak kerektségét ő böltsétségével, és az ő értelmével ki terjesztette az Egeket. Dániel 12: 21. Es ő, a' ki meg változtattya az időket, és az időknék részeit; leveti a' Királyokat, és szerez Királyokat; ad böltsétséget a' Böltséknek, és tudományt a' Tudósoknak. Sámuel 10: 24. Láttjátok e', a' kit választott az Úr, hogy nintsen ő hozzája hasonló az egész Nép között. Ellyen a' Felséges Második Leopold Császár, Királyunk. 'Sólt. 72: 17. Nevekedjék az ő Neve, és meg áldásék; uralkodjék egyik Tengertől fogva a' másikig, és a' Földnek határjáig. — 2. Krónik. 9: 8 Légyen a' Te Urad Istened áldott, ki tégedet annyira szeretett, hogy helyheztetne tégedet ő széki-be, hogy lennél Uradnak Istenednek Királya; és tégedet választott, hogy szolgáltattál igazságot, és ítéletet.

letet. — *Sámuel* 3. 9. De kitsoda ítélheti meg ezt a' lok számú N. pedet? — 2. *Móses* 18: 21. Választott azért a' Népei között Isten-felő Grófokat, Bárókat, és bõlts Urakat, kik az õ Országának Vezérlo'i és Birái legyenek. — 'Sólt. 95: 6. Jöjjetek el, imádjuk a' mi Teremtõ Urunkat, hogy rendelte minékünk Fõ Ispánynak, Vezérlo'neknek, és Pátronus Urunknak Mélt. Baró *Mihálydi Splenyi Gábor* õ Excellentiáját. *Esa* 11: 4. Ki is igazságban fogja ítélni a' Szegényeket, és dorgálni a' Földnek Alazatosi. 'Sólt 24: 5. Vegyen áldást az Urtól, és igazságot az õ idvezitõ Istenétõl. 5. *Móses* 17: 20. Hofzfalodjon az õ ideje uralkodásában a' Nép között: magának, és Gyermekének örökösen. *Esa.* 33. Az õ idejének állandósága, erõsége, és bõldogsága léfzen a' bõltsefség, és tudomány; az Úrnak félelme léfzen az õ kintse. 1. *Királyok* 8: 52. Hogy az õ szemei nézzenek az õ Népeinek, és minékünk szolgáinak könyörgéseire mindenkor. Hogy mi is, mind õ Excellenciájának, mind pedig a' mellette lévõ Mélt. és bõlts Uraknak hosszas életü uralkodásokért az Úr Istent imádjuk, hogy kegyes szárnyaik alatt bátorságos meg maradással lehessünk, Amen.

A' *La Tour* Regementje vólt az, melly a' Belgiumi Regementek között, valamint kezdetében a' zenebonának, ugy annak egész folyása alatt az *Austriai* Házhöz tartozó hivségét végig megtartotta, a' melly érdemének Jul. 26-dikán a' F. Kormányzóknak kezeibõl következendõ módon vévé-el illendõ jutalmát. — Minekutánna tiszteletet tett vólna a' most *Brüsszelben* lévõ Svadronja ezen Ns Regementnek az udvari Palota előtt, fel mentek a' Kapitányok, Hadnagyok, és Alltisztek, *Kristina*, és *Albert* õ Kir. Hertzegségeknek külsõ szobájokba, a' hol *Kristina* Fõ Hertzegné 800 német forintot érõ arany érdem - pénzt kötvén fel tulajdon kezeivel a' Regement' zászlójára, így szállította meg a' Tiszteket: „Vegyétek jutalmát a' Ti vitézségteknek, 's a' mi Fejedelmünk eránt való hivségteknek. Nekünk mindnyájunk.

junknak meg kell halunk; de a' ti ditsőségtek halhatatlan, 's példa lessz az az ifjú Katonák előtt, kik ti utánatok következnek." Az említett érdem-pénznek egygyik oldalán szemléltetik II. Leopold' Képe; a' másikon pedig következő értelmű irás: „A' Császár és Király által meg esmértt hiveségéért, 's vitézségéért a' La Tour Regementjének." Ezentúl a' nagy parádé-piatzra mentek ő Kir. Hertzegségek, a' Würtembergi Hertzegtől, Báró Bender Fő Vezértől, sok Generálisoktól, és Stabális Tisztektől kísértetve, holott vivátot kiáltott II. Leopoldnak, 's Kristinának, és Albertnek a' Kormányozó; mellynek hallása másokat is felbuzditott hasonló kiáltásra.

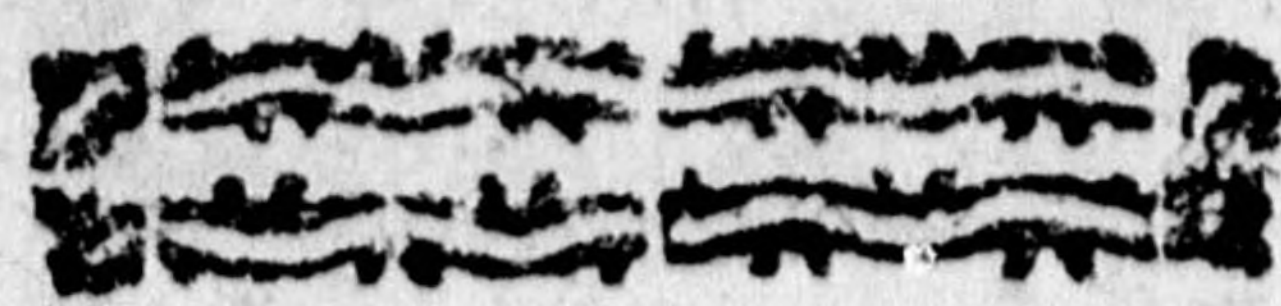
Kolosvár 7. Aug. — Ujságban irhatom, hogy még ezen hónapban-is nyóltz napok engedtetvén különös engedelemből az Erdélyi Ország-gyűlésének, már holnapi napon el-fog egészen oszlani, noha eddig is némelleyek már ki-oszlattanak. — A' Nemes Székely Regementeknek Helvétziai Vallást tartó része, minthogy igen számos régen munkában volt kéréseket a' Fels. Udvarnál meg-nyerték az iránt, hogy magok Hiteken lévő táborig Papot külön tarthassanak, e' végre az Erdélyi Ref. Fő Consistoriumnak e' részben jelentést tévén nem régebben, az által valóztatott és rendeltetett az ottan szolgáló táborig papságra Tiszt. Pápai István Uram, a' Szebeni Ref. Ekklesiának Papja, olly móddal, hogy maga mostani Parochiájában meg-hagyatik, holott kaplánt fog tartani, mig tart a' táborozás, és ahoz meg-kivántató szolgálát. E' napokban sietve mene vissza Szeben felé e' Tiszt. és azon fontos hivatalra igen érdemes Férjfiú Kolosvárról, hogy késedelem nélkül, fel-vállalt táborig szolgálójának helyére el-sílsen. Lehet képzeln, minémű kedvességgel fogják fogadni ezen ohajtott kívánságokat a' buzgó szivű Székelyek. — A' N. Enyeden régtől fogva meg-feneklett Toskána Húszár Regementnek Stabja meg-fog változni, és a' miat nyilván értették, Segesvárra fog mentől hamarébb ál-

tal költözni. — Már néhány napoktól fogva derekafint kedvezett a' nyári aratásnak és takarodásnak ideje, tsak hogy az arató és széna tsináló, egy szóval a' mezei munkás olyan szük, hogy egy aratónak napjára ételén kívül egy márvás, a' széna tsinálónak egy húzas adatik, még is a' lábán feketedik szinte a' búza; sőt részében is óltsón adatik, még is alig lehet reá embert találni. Már az uj aratás a' leg drágább Tordai piatzon is leverte a' drágaságot, 17 garason két véka szép ros méretett, és a' szinte leg tisztább búza három márváson vekája. Más Városokon még alább szállott. A' törökbúza Ország szerte termett a' mezőn és a' soványabb földekben is bőv gyümölsöt ígér.

Külső Országi Hírek.

Frantzia Ország. — Már régen beszélik, hogy midőn a' Király *Varennében* lett meg fogattatásának hire *Bétsbe* meg érkezett volna, *H. Kaunitz Noaillest* azonnal magához hivatta, és e' következendőt terjelztette elejébe: — „Egy *Kourir* által, kit a' *Condei* Hertzeg küldött ide, ugy értetem, hogy a' Frantziáknak Királya és Királynéja a' magok tulajdon Statufsaikban, tulajdon jobbágyaik által áristáltattanak legyen. A' Tsászártól az én Uramtól réám vagy on bizattatva, hogy Uraságodnak jelenteném meg, hogy a' Nemzeti-gyűléshez haladék nélkül *Kourir* küldessék, és egy ilyen erőszakért elég tétel kívántassék, melly *Kourir* tégye bizonyossá a' Nemzeti gyűlést más felől az iránt is, hogy ha önként eleget nem fog tétetni, tehát a' Tsászár eleget téfszen maga-magának, még pedig az Istentől réája bizatott minden erejéből. „Azt tartják közönségesen ezen jelentő Levélről, hogy nem tétetett volna még *Párisban* közönségesé, hanem kéz között elikkasztották volna a' kik azt nem kedvellették. — Az *A/signaták* (papiros pénz) igen meg-bövíltének egész Frantzia Országban, annyira, hogy már most senki sem kételkedik rajta, hogy igen nagy számmal hamiss *A/signaták* is ne házalnának szerte széllyel.

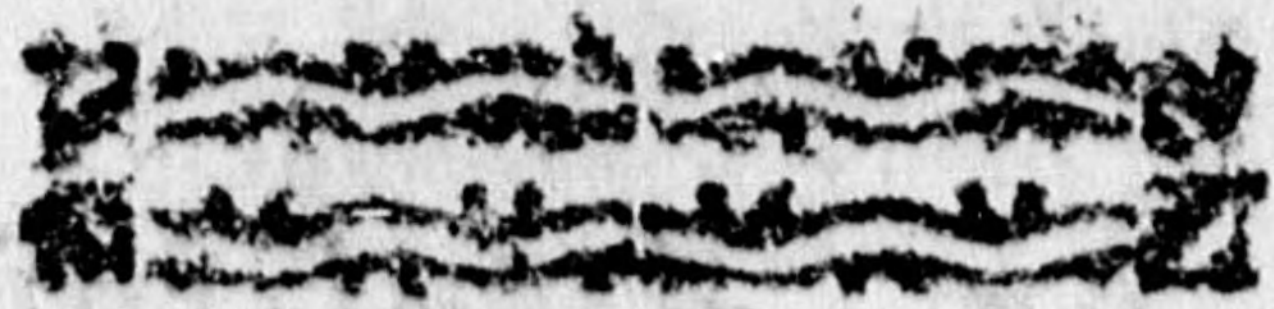
Ezen

Ezen Assignátáknak szaporítása is, egy praktikája az ujj Constitutio ellenségeinek Midön 16-dik Lajos 1774-ben 19 esztendő és 8 hónapos korában a' Királyi Székbe belé ült volna, 5 ezer Livra adótságát tanálta a' Frantzia Státusnak. Jovasoltott volt, hogy hirdetne Bankerotságot; de nem tselekedte; mivel Jobbágyainak szeretetébe bizott. Meg történhetik, hogy ez még most sem fog késő lenni. — Már 215 Millió Livrát érő Assignáták égettettek-meg, az az a' Nemzeti jószágoknak eladása által ennyi adótságát fizette ki a' Frantzia Status. Melly dolgot így kell érteni: hogy a' midön az Assignáták fel állittattanak, egy átaljában ezeknek csak annyi számmal lehetett készíteni és ki adattatni, a' mennyinél a' Nemzeti jószágok sokkal többet értenek. Már minek utánna ezen Assignáták el széledtenek, akár kinek szabadsága vagy on ezeken Nemzeti jószágokat vásárolni; és a' mennyi számu Assignáták ilyen formálog a' Státus Kalsájába ismét vissza kerültenek, ezek többször ki nem adattatnak, hanem tűzbe vettetnek és elégettetnek; és a' mennyit érő Assignátákat a' Status, a' maga jószágainak eladása által vissza szerezhett, és elégethetett, adótságának ennyi részét lefizette. Ebből azt is átal lehet látni, hogy az Assignátáknak érdeme meg-lehetősen fog addig tartani, még a' Nemzeti jószágoknak vásárolására elegendő vásárosok vállalkoznak, vagy a' meddig a' Nemzetnek elég jószága lézen, mellyet el-adhasson; ellenben pedig mennél inkább szaporodnak ezen zálogos Levelek, Assignáták, annál erősebben le-fog szállani érdek is. Ugyan ezen dolognak meg gondolása okozta Jul. 19 dikén a' Nemzeti gyűlésnek azon végzését: hogy a' 2000 Livrás Assignáták mind eddig bé szedettefsenek, és helyettek ujjak nyomtattásának; mert úgy jött a' dolog világosságra, hogy az ilyen nemü Assignáták hamisítottattanak, vagy szaporítottattanak-meg. — Ugyan ezen Gyűlésben végeztetett el az is, hogy a' Statustól fizettetett személlyeknek, a' millyenek az úgy nevezett *Mádémok*

mok, Moszfiók, és az *Artesiai* Gróf is, ezen túl az Országból számokra pénzt ki vinni szabad ne legyen, hanem az Országban benn lévő adósaigaik fizettségének a' nékiek járnai szokott pénzből. — —
Az a' hir, hogy Aug. 4 dikén a' Királynak elejébe tétettetett az egész *Constitutio*, és hogy ezen egész hónap annak meg - vizsgálására, 's a' Királynak az iránt való maga meg határozására engedtetett. —
— — A' *Málthai* 's más *Frantzia* Országban eddig fenn állott Vitéz Rendek iránt következő Artikulusokat erősített - meg Jul. 30 - dikán a' Nemzeti - gyűlés. — 1 *ben*; hogy minden Rendek, Társaságok, és külső jelek, mellyekkel születésbéli külömbségek volnának öfve köttetve, el - töröltessenek 's többé illyenek fel ne állitassanak. — 2 *szor*; a' Nemzeti gyűlés maga fogja meg - határozni, mi - ben állyon ennek utána az érdem szerint való Nemzeti külömbség; azonban a' Katonáság ez alatt is viselheti az eddig nyert Rendeknek tizerét, 's ha valaki ujjat érdemel, azt is el fogadhattyá. — — 3 *szor*; hogy nem csak ezen most el - töröltetendő Rendeknek (*Ordóknak*) tulajdonságával ne élhessen senki; hanem az 1790 béli 19 dik *Juniusi* Dekretom által el töröltetett Nemesi titulust se mérje senki magára ruházni; 's még pedig ugy se bátorkodjék ezzel élni, hogy ezen toldalékot — *hajdoni Nemes* — *hajdoni Gróf, Báró* 's a' t. — hozzá tégye. Közelebbről meg fog határozatni minemü büntetése legyen azoknak, kik ezen Dekretom ellen hibázni tapasztaltatnak. — 4 *szor*; hogy egy *Frantzia*, ki valamelly olyan külső Orzági Rendnél, a' mellyel születésbéli meg - külömböztetés vagyon öfve kapcsolatva, keres és tanál magának alkalmaztatást, már ez által minden *Frantzia* Polgári jussait elvesztette: csak ugyan mint idegen meg maradhat a' *Frantzia* szolgálatban

Hogy *Frantzia* Országban még erősen távol legyen a' gondolatoknak egyetisége, meg tettzik csak a' Jul. 28 dikán tartatott Nemzeti ülésből is. *Cler-*

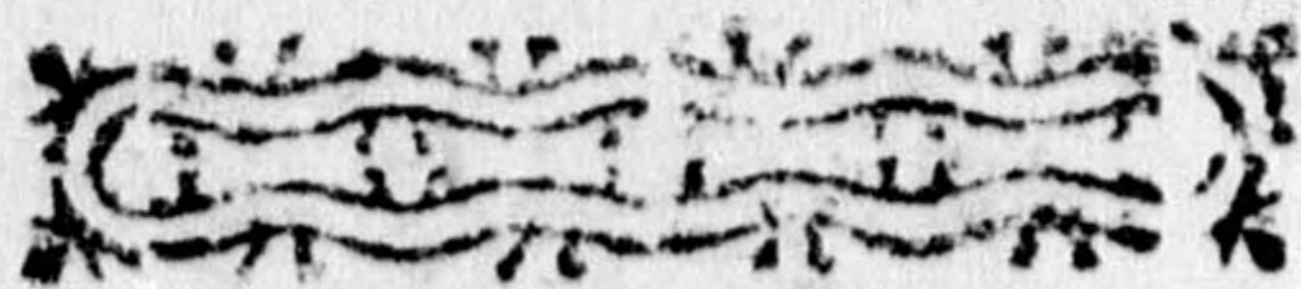
mont Várofsának Elöl-járói t. i. ezen napon egy mérges jelentő Levelet küldötte nek a Nemzeti-gyűlés elejébe, mellyben panaszkodnak, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek tagjai csak tsalogatnák a' népet, hogy ígéretük szerint Jul. 14-dikére a' Constitutiót el-kellett volna végezniük, 's több e' félék. Utoljára ezt tészek jelentéseknek végére, hogy a' nép kéntelenítettik hosszú tsalogattatásai után a' maga felső hatalmával élni, 's mindent el-fog a' végre követni, hogy ujj Deputátusokat valóztó gyűlések hirdettesenek, 's a' régiek el oszollyanak. Ugyan innen Clermontból pedig a' Vidékbéli Depártmántól vagy a' Districtusnak Elölljáróitól is érkezett bé egy irás, melly által a' Nemzeti-gyűlésnek minden végzéseit ditsértetnek és helyben hagyatnak.

Olosz Ország. — A' Svédnek Királya, Akhenben való mulatása alatt a' Pápának Coloni i Nuntziust is más idegen nagy vendégei között nagy kedveléssel fogadván, általa a' maga Udvarához Romából Nuntziust kért. A' Svétziai R. Catholikusok ez szerint, bizonyos óltalmat ígérhetnek magoknak *Gustavus* alatt. — A' Szárdinai Király és a' Genuai Köz. társaság egymás között egyenetlenkedni kezdettének. Mindazáltal meg-egyeztének azon mindkét részről, hogy ha lehet a' Spanyol Udvar barátságos közben-járása által igazítsa el közöttök a' pert, melly innen mondatik a' Sárdinai Királynak *Genua* ellen való vádja szerint eredetét vettnek lenni: hogy *Genua* mint Köz. Társaság, kedvelvén a' Frantziáknak ujj Constitutióját, csak keresett okból kívánt volna a' Sárdinai Udvarral egyenetlenkedni, hogy ezt ilyen módon el-tartoztathassa a' Frantzia Demokratikusok ellen való meneteltől.

Spanyol Ország. — Minthogy méltán tart tőle a' Király, hogy a' zabolátlan szabadságnak gözitől meg-részegedett Frantziák, Spanyol Országban is el-akarják terjeszteni a' magok utálatos gondolkozások' módját; és ezen tzeloknak el-érésére, holmi serpenyő féldozókat, közförösöket, 's más effé-

le járvány-élet' nemét folytatókat vettek-fel eszkö-
zül, a' kiknek számok felette nagyra nevedett
már Spanyol Országban: erre nézve parantsollya
a' Király az Ország' Törvényisékeinek, hogy a' go-
nosznak meg-előzése végett, szorgalmatosan szem-
mel tartsanak 's fel-irjanak minden idegeneket, va-
lakik mesterségek' üzése végett egy helyről más
helyre vándorolnak; és egyébaránt ugyan ne bán-
tsák: de ha a' fenn említett gondolkodás' formája
szerint írott könyvek találtatnának nállok, akár irás-
ban, akár nyomtatásban; vagy ha tsak azon gon-
dolkodás' módja szerint beszélnek-is, leg-ottan el-
kell őket fogatni, 's a' t.

Lengyel Ország. — A' múlt Májusnak 3-di-
kán fel-állított Constitutionnak következései még
titokbann vagynak, és tsak az idő fogja meg-mu-
tatni mi nemü végek lélzen. A' Pruszizus Követ
Varsóban a' leg homályosabb Orákulumnak nyel-
vén kezdett beszélteni. A' már ez előtt is említe-
tett 20-ezer Orosz katonák máig is fülelve halgat-
gatnak *Ukrániának* széleiben. A' Saxoniai Válofzó
Fejedelem még nem jelentette ki magát vóltaképpen
a' Lengyelektől nékie ajánltatott Koronának el fo-
gadása iránt. Azonban az is hallatik, hogy a' *Ma-
ximilián* nevezetü edgyik Saxoniai Hertzegnek még
egy Auszriai Fő Hertzeg Alfzony fogna házos tár-
sul adattatni. De mind ezek még bizontalanságok.
— Az ujj Constitutio az egyenetlenségnek almájá-
vá kezdett változni, és noha, fő számba vévén a'
dolgot, tsak többen vagynak a' kik ezen ujj Con-
stitutioval meg-nyugottanak, nem szüntenek-meg
mindazáltal máig is igen sokan, kik minden igye-
kezeteket arra vetették, hogy a' népnek szivét és
gondolatait a' régi Constitutio mellett minden mó-
don meg-tartani, és az ujjat vélek mentől jobban
gyülölteini munkálódnak. Ezek által *Varsóban*
egy irás terjesztetett-elj közelebbi-ről-is, mellynek titu-
lusa: — *A' 3-dik Májusi egyben-esküvésnek le-írá-
sa.* Ebben az erőszittetik, hogy Májusnak 3-dikán
a' 130 Senátorok között harmincznál, és a' 350
Ország

Ország Deputátusai között 130-nál többen a' gyűlésben jelen nem vóltanak. A' melly szerint is tehát az akkor fel állított Constitutio is nem törvényesen, és tsak alútakon és módokon vette volna eredetét. *Varsóban* az a' hír terjedett - el, hogy a' Constitutionnak ellenségei itt is a' Királynak ellopásán munkálódnának, 's noha ezen hirt lokan fundamentom nélkül eredettnek állították lenni: tsak ugyan a' Király közelebbről *Leszanka* ne-ü nyári hazában szálván-ki, meg-kettőztette Strásait, és a' *Varsoi* Polgárok is magokat a' Királynak óltalmazására készen tartották. — Erőssen módiba kezdett az idegen Országokon jöni a' Királyoknak ellopátása!

Német Ország. — Alig vagyon egy dolog, mellynek véghez vitelére több praktika kívántalsék, mint egy nagy Ministernek le-tételére. — Midőn a' Pruszszus Király Gróf *Hertzberget* nyugodalomra botsátotta, következő módon irt néki a' többek között: — „ Gyönyörűséggel fogom szem élni, ha Kegyelmed az Akadémiáknak Curátorságát és a' Selyem mívelésnek igazgatását tovább-is folytatni fogná: 's minthogy tudtomra Kegyelmed a' megholt Királynak Historiáját szándékozik meg-írni, tehát nagy kedvességgel fogom nézni, ha annak végben vitelére tellyes nyugodalmat vészzen magának, 's magam is ezen fontos Historiának tökéletesítésére az Arkhiumokban meg-fogom a' szükséges rendelkezéseket tenni. Legyen Kegyelmed állandóul tellyes barátságom és tiszteletem felől meg-győzetelve. — *Fridrikh Vilhelm.* — 5. Jul. 1791.